

EL LLENGUATGE

El tiquet

De tant en tant (no sempre, però de tant en tant), algú es complau a repetir que el diccionari (si es vol, la norma, l'acadèmia) va sempre més a poc a poc que la vida de la llengua, que el fet lingüístic que és un reflex o manifestació de la vida de la comunitat parlant. L'afirmació, amb l'ús de l'adverbi *sempre*, és certament gratuïta, no correspon a la realitat dels fets, talment com no hi corresponien moltes de les afirmacions que es reforcen amb aquest adverbí. És cert, això sí, que ben sovint topem amb problemes de llenguatge que no ens resol encara cap diccionari. Però també ho és que en ocasions no pas escasses som els subjectes del fet lingüístic els qui anem ben endarrerits respecte al diccionari, i ens debatem innecessàriament en certs dubtes i vacil·lacions, i hi donem, segurament a contracor, una solució anacrònica sense tenir en compte —potser perquè no ens hem dignat a consultar-lo— que el Diccionari ja els va resoldre satisfactòriament fa una colla d'anys. En el nostre cas concret, en el cas de la llengua catalana, fa exactament cinquanta anys.

Efectivament: *commemorem* enguany, tal com és ben sabut, el cinquantenari de la publicació del Diccionari General de la Llengua Catalana, el correntment anomenat Diccionari Fabra. Com tots els diccionaris de la llengua —especialment quan hom els atribueix valor normatiu— exigeix una actualització periòdica, i és per tant enraonat que ara i adés s'alcin veus advocant perquè aquesta actualització es dugui a terme amb el ritme i la intensitat que l'ús de la llengua culta exigeix. Entre altres novetats de la llengua actual, hi ha un bon nombre de mots d'origen estranger que avui han

esdevingut d'ús habitual i ens importa de saber, i és el diccionari que ens ho hauria d'aclarir, quina forma han de revestir en un text català. Però abans de doldre'ns que el diccionari encara no els admeti, potser valdria la pena de mirar-ho. Perquè en molts casos el diccionari —el Diccionari Fabra— ha estat més diligent del que molts creuen —o demostren creure. Així, per exemple, rebem sovint informació sobre actes socials o culturals amb detalls sobre l'adquisició dels tiquets per a assistir-hi. I el mot *tiquet* hi revesteix molts cops la forma originària —en català, anacrònica— «ticket», segurament perquè, com és sabut que el Fabra s'ha d'actualitzar, no podem imaginar que ja la va admetre i adaptar fa mig segle.